

ΜΕΤΟΧΙΑ ΜΟΝΗΣ ΙΒΗΡΩΝ

Ευλ. 24 αυτ.
Θεολογική Γ!
1938
288-
292

Ἡ Μονὴ Ἰβήρων εἶχεν ἐν Θράκῃ μετόχια, τιμώμενα ὅλα εἰς μνήμην τῆς Θεοτόκου τῆς Πορταϊτίσσης. Τοιοῦτον μετόχιον ὑπῆρχεν εἰς Ἡρακλείτσαν τῶν Γανοχώρων, τὸ ὁποῖον εἶχεν καὶ ἱαματικὴν φήμην, συνέρρεον δὲ ἐκ τῶν περιχώρων πολλοὶ ἀσθενεῖς. Ἐπίσης καὶ εἰς Νεοχώριον τῆς ἐπαρχίας Γάνου καὶ Χώρας μετὰ τὸ 1900 ὅμως ἡ Μονὴ ἔπαυσε νὰ ἔχῃ σύνδεσμον μετ' αὐτοῦ, ἐγκαταλείψασα αὐτὸ εἰς τὴν Κοινότητα Νεοχωρίου. Μεγάλην φήμην δὲ εἶχε τὸ ἐν Καλυβίοις τῶν Μαλγάρων μετόχιον τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων, ὅπου ἐτελεῖτο κατ' ἔτος εἰς τὰς 23 Αὐγούστου μεγάλη πανήγυρις καὶ συνέρρεε ἐκεῖ πλῆθος καὶ ἐκ τῶν ἀπομεμακρυσμένων ἀκόμη σημείων τῆς Θράκης. Ἐπίσης μετόχιον τῆς Μονῆς Ἰβήρων ὑπῆρχον καὶ εἰς τὰς Μαύρας τῶν Μαλγάρων, εἰς τὸν Σκοπὸν τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν, ὑπάρχει δὲ καὶ σήμερον εἰς τὴν Κορνοφωλεᾶν τοῦ Σουφλίου.

Κατὰ τὸν δημοσιευόμενον, τμηθεὶς τῆς οὐδενογραφίας τοῦ χειρογράφου, ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς Μονῆς τῶν Ἰβήρων ἱεράγραμμα τῆς αὐλῆς τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας Μεθοδίου *) ἀπεστάλην τὸ 1784, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει τὰς σχέσεις τῶν Ἰβηριτῶν πατέρων μετὰ τοῦ «κατὰ τόπον ἀρχιερέως» (τοῦ Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως) καὶ τῶν ἱερέων Ἡρακλείτης, καὶ καθορίζει τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια ἐκάστου τῶν ἐν τῷ χωρίῳ ναῶν.

Σχέδιον τοῦ τῆς αὐλῆς τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας γράμματος περὶ τοῦ εἰς Ἡρακλείτζαν Ἰβηρικοῦ μονυδρίου τῆς Παναγίας.

† Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος ἐπιβεβαιοῖ

† Καλὸν ἦν ἄρα μηδὲν τὴν ἀρχὴν στασιάζειν τοὺς τῇ χριστωνύμῳ κλησὶ σεμνυνομένους, ἀλλ' εἰρηνεύειν καθ' ἑαυτοὺς καὶ μὴ διαφέρεσθαι. Ἐπειδὴ τοῦτο ἀδύνατον διὰ τὴν συμπεφυκεῖαν καὶ ἐνοῦσαν ἐκάστῳ φιλαυτίαν, ἵνα μὴ εἴπωμεν πλεονεξίαν καὶ αἰσχροκέρδειαν, διὰ δὲ τοῦτο ὅροι καὶ θεσμοί, καὶ κανόνες ἐπενοήθησαν, ἀναστέλλοντες ἐκάστοτε εἰς τὸ πλεονεκτεῖν εὐκατάφορον, ναὶ μὲν καὶ λόγοι, καὶ γραφαὶ καὶ ὑπομνηματισμοὶ δι' ἐκκλησιαστικοῦ καλῆς τῶν ἐμπιπτουσῶν ὑποθέσεων καὶ ἐπισυμβαινόντων πραγμάτων καὶ

*) 1760—1794.

τούτῳ τῷ τρόπῳ λύεται μὲν πᾶσα στάσις καὶ ἄλλη λο(γο)μαχία, καὶ ἔρις καὶ ἐνεστώσα καὶ μέλλουσα, ὁροθετουμένων καὶ ἀπονεμωμένων τῶν ἀνηκόντων ἐκάστῳ τῶν διαφερομένων μερῶν δικαίων παρὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐθυδικίας, ὅπερ ἔργον ἐστὶ καὶ σεμνοπρεπὲς καὶ τίμιον καὶ τοῖς πν(ευμ)ατικοῖς προστάταις προσοφειλόμενον. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καὶ ἐπισκοπῇ μυριοφύτου καὶ περιστάσεως, εἰς τὸ χωρίον Ἡρακλείτζα καλούμενον, εὐρίσκεται ἱερὰ ἐκκλησία τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐνδόξου κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν θ(εοτό)κου, φθάσασα ἀνηγερθῆναι ζήλῳ φιλοθέων ἀνδρῶν, προσεπιχορηγησάντων ταύτην τοῖς Ἰβηρίταις πατράσιν, ἐνοριακὴ δὲ διατελεῖ τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον, ἐφ' ἣ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ μνημονεύουσιν οἱ τὰ ἱερὰ ἐκτελοῦντες τοῦ κανονικοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, ὡς εἴθισται καὶ νενόμισται καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησίαις τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς μυριοφύτου καὶ περιστάσεως. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐνδεχόμενον ἐστὶ συμβῆναι μεταξὺ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως καὶ τῶν Ἰβηριτῶν πατέρων, καὶ τῶν ἐκεῖσε ἱερέων, τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ ἄλλην ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν, τὴν τιμωμένην ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ χωρίῳ κτιστῶν, ἕνεκα τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ὡς εἴρηται, διαφοράς καὶ διένεξις δυσσυμβιάστους μὴ δυνάμεν διευκρινημένων τῶν ἀνηκόντων δικαίων καὶ προνομίων ἐκάστη τῶν ἐφεσμένων ἐκκλησιῶν, καθὰ καὶ ἡμεῖς συνέβη καὶ ἐπετόλαξε τοιαύτη τις ἔρις, καὶ διένεξις δια τὰ τοῦτο εὐρέθη εὐλογον ἐκτεθῆναι τὰς ῥηθισσόμενας συνθήκας καὶ συμφωνίας, καὶ τὰ κεφάλαια περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ὅπερ εἰσὶ ταῦτα. Οἱ Ἰβηρίται πατέρες ὀφείλουσι πληροῖν, καὶ διδόναι κατ' ἔτος τῷ κατὰ τόπον ἀρχιερεὶ θεοφιλεστάτῳ ἐπισκόπῳ μυριοφύτου καὶ περιστάσεως Κυρίῳ Καλλινίκῳ, καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν διαδόχοις τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς, λόγῳ ὑποταγῆς, καὶ εἰς σημεῖον τῆς ἐνοριακῆς καταστάσεως τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας τὸ κανονικὸν ἐμβατοίκιον, καὶ τὰ λοιπὰ ὀφειλόμενα διδόμενα, μὴ ἔχωσι δὲ ἄδειαν καθιστάναι ἰδίους ἱερομονάχους εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ πληροῖν τοῖς ἱερεῦσιν τοῦ αὐτοῦ χωρίου κατ' ἔτος πεντήκοντα γρόσια εἰς τὸ λειτουργεῖν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐπὶ δὲ τύχῃ καὶ συμβῇ δωθῆναι εἰς τὴν αὐτὴν τῶν Ἰβηριτῶν ἐκκλησίαν παρὰ τινος τῶν ἐγχωρίων τεσσαρακονταλείτουργον, ἀνάγκη ἐστὶ λαμβάνειν τοὺς ἱερεῖς τοῦ χωρίου τὸ ἱμῆσι, τὸν δὲ ἡγουμενεύοντα ἐν αὐτῷ ὀσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις ἡσᾶν, καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν ἡγουμενεύοντας λαμβάνειν τὸ ἱμῆσι τὸ αὐτὸ ἔχει γίνεσθαι καὶ ὅταν ἀκολουθήσῃ ἀνάγνωσις τετραευαγγελίου. Εἰς δὲ τὰ παρὰ τῶν ξένων διδόμενα τεσσαρακονταλείτουργα, ἢ καὶ συμ-

ναῶ τῆς Παναγίας, ὡς εἴρηται, μνημονευομένου ἐν αὐτῷ τοῦ κανονικοῦ ἀρχιερατικοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου μυριοφύτου καὶ περιστάσεως Κυρίου Καλλινίκου, καὶ τῶν μετ' αὐτὸν διαδεξομένων τὴν ἐπισκοπὴν ταύτην. Ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ ἀκολουθίαις, ὡς νενόμισται. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις εὐρέθη εὐλογον, καὶ ἀπεφασίσθη, μὴ ἔχειν ἄδειαν, οὔτε τολμᾶν ποτὲ τοὺς κατὰ καιρὸν ἡγουμένους κρούειν καὶ σημαίνειν σήμαντρον, οὔτε ἐν τῷ ἐσπερινῷ, οὔτε ἐν τῷ ὄρθρῳ, οὔτε ἐν τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ λειτουργίᾳ, οὔτε ἄλλοτε πώποτε, ἐφ' οἷα δὴ τινι προφάσει, οὐ γὰρ δέον οὔτε πρέπον σημαίνεσθαι σήμαντρον ἔνθα οὐ διατελεῖ ἔννορία, καὶ σύστημα χριστιανῶν, διὰ τοῦ σημάντρου προσκαλούμενον εἰς ἀκρόασιν τῶν θείων γραφῶν, καὶ τῆς ἀσματικῆς ἀκολουθίας, καὶ ἱερᾶς λειτουργίας. Ταῦτα εἰσὶ τὰ μεταξὺ τῆς θεοφιλίας αὐτοῦ, καὶ τῶν ἱβηριτῶν πατέρων, καὶ τῶν ἱερέων, καὶ χριστιανῶν γερόντων καὶ προεστώτων τοῦ αὐτοῦ χωρίου συμφωνηθέντα ἅπερ καὶ ὀφειλόμενον ἐστὶ φυλάττεσθαι παρ' ἑκατέρου μέρους ἀπαρτρεπτως, ἀπαρτρώτως, καὶ ἀπαραχαράκτως, καὶ κατ' ἀμοιβαίαν φυλακὴν καὶ συντήρησιν, ἐπὶ τῷ μὴ συμβῆναι ποτὲ διενέξεις μεταξὺ αὐτῶν, καὶ ἀσυμφόρους διαφορὰς καὶ λογομαχίας περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. Ἄν δὲ μὴ διατηρηθῇ ταῦτα μέχρι κεραίας ὁ διαληφθεὶς ἡγούμενος ἡσάιας, ἡ οἱ μετ' αὐτὸν ἡγουμενεύοντες, ἀλλὰ παρορροῦσθαι, παραβῶσι τι καὶ ἀθετησῶσι τὸ μικρότερον τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεμένων, ἀνάγκη πᾶσα ἀποπεμπέσθαι, καὶ εἶον εἰπεῖν ἀποσοβεῖσθαι καὶ ἀποβάλεσθαι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς ἐπαρχίας, καὶ ἀντ' αὐτοῦ στέλεσθαι ἄλλον ἡγούμενον παρὰ τῶν ἱβηριτῶν πατέρων. Εἰς γοῦν ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συμφωνητικὸν γράμμα ἐπιβεβαιώσει τοῦ Πανιερωτάτου καὶ θεοπροβλήτου μητροπολίτου καὶ σεπτοῦ γέροντος καὶ κυριάρχου τῆς ἐπισκοπῆς ταύτης ἀγίου ἡρακλείας κυρίου κυρίου Μεθοδίου καὶ μαρτυρικαῖς ὑπογραφαῖς τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ὑπογραφομένων ἁγίων ἀρχιερέων καὶ κατασφαιλισθέν τῇ ἰδιοχείρῳ ὑπογραφῇ καὶ σφραγίδι τοῦ ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Παναγίας ἡγουμενεύοντος ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις ἡσαΐου τοῦ ἱβηρίτου, τοῦ καὶ ὑπισχνουμένου, καὶ φυλάττειν ὀφείλοντος τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθειμένα συνυποκειμένου τῇ ὀφειλῇ τῆς τούτων ἀπαρμειώτου φυλακῆς, καὶ τηρήσεως καὶ τῶν μετ' αὐτὸν ἡγουμενευσόντων ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ ἱβηριτῶν πατέρων, ἐπικυροῦντων ταῦτα καὶ τῶν εὐρεθέντων ἐνταῦθα ἱβηριτῶν πατέρων τῶν ἐν τῷ παρόντι ὑπογραφομένων, καὶ κατὰ συναίνεσιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν δι' ἐκκλησιαστικοῦ καλᾶμου ἐγχαράχθην, κατεστρώθη καὶ ἐν τῷ κώδικι τῆς ἐπαρχίας ἡρακλείας, εἰς μόνιμον καὶ διηνεκὴ παράστασιν, καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ τετάρτῳ.
Γάνου καὶ χώρας Κύριλλος μάρτυς. Καλιουπόλεως Γρηγόριος
μάρτυς. Μυριοφύτου καὶ Περιστάσεως ὑποβεβαιοῖ

- » Ἀθανάσιος ἀρχιμανδρίτης ἱβηρίτης βεβαιοῖ
- » προηγούμενος τῶν ἱβήρων μητροφάνης βεβαιοῖ
- » προηγούμενος Ἰωάσαφ ἱβηρίτης βεβαιοῖ
- » προηγούμενος τῶν ἱβήρων, καὶ κτήτωρ τῆς ἀγί-
ας αὐτῆς μονῆς ἡσαίας βεβαιοῖ.

- » παπα Ἐμμανουὴλ ὑπόσχομαι
- » παπα Ἰωάννης ὑπόσχομαι
- » χατζὴ ἄγας μάρτυς
- » χατζὴ ταβλάριος μάρτυς
- » χατζὴ παναγιωτάκης μάρτυς
- » χατζὴ χρυσομάλης μάρτυς
- » λαμπρινὸς μάρτυς
- » Ζαφύρης μπαλάση μάρτυς
- » Ἀλεξάνδρος παναγιώτου.
- » Νικολάκις Κωνσταντίνου,
- » Ἀγγελῆς Νικολάου
- » στρατιώτης μισαίου.

Οἱ ἱβηρίται μοναχοὶ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀγιορεῖται περιήρχοντο τὴν
Θράκην καὶ τὴν Τουρκίαν ἐν γένει καὶ Ἑλλάδα καὶ περιήγον, κατὰ τὰ
παλαιότερα ἔτη, ἅγια λείψανα πρὸς προσκύνησιν. Ἐσύναζον δὲ εἰσφορὰς
τῶν χριστιανῶν καὶ εἰς εἶδη.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν, ἐπίσης ἐκ τοῦ ἰδίου ἀρχείου, — τηρηθείσης
καὶ πάλιν τῆς ὁρθογραφίας τοῦ χειρογράφου — τρία πρακτικὰ παραλα-
βῆς ἁγίων λειψάνων, τὰ ὅποια ἐχρησίμευον καὶ ὡς ἀποδείξεις διὰ τὴν
παραλαβὴν παρὰ τῶν περιοδευσόντων μοναχῶν τῶν πολυτιμῶν τούτων
κειμηλίων τῆς Μονῆς Ἱβήρων.

1819 Μαΐου 23. Ὁ προηγούμενος κύρ Μακάριος μουσικός διορι-
σθεὶς εἰς τὸ κατὰ τὸ Νεοχώριον ἐπαρχίας ἁγίου Γάνου καὶ χώρας Μο-
ναστηριακὸν ἡμῶν μετόχιον ταξειδιώτης ἔλαβε ἅγια λείψανα τὰ ἑξῆς

δύο μέρη ἁγίων λειψάνων Παντελεήμονος καὶ Βλασίου ἐγκεκο-
σμημένα εἰς ἓν κουτίον ἀσημένιον καὶ διὰ τὴν συνοδείαν εἰς ἓν κου-
τίον πα(μ)φυλένιο μέρος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου, τοῦ ἁγίου
Χαραλάμπους καὶ ἓνα σταυρὸν ἐγκεκοσμημένον χωρὶς τζίφες μαλα-
μοκαπνισμένον. Τοῦτα τὰ ἅγια λείψανα εἶναι ἐκεῖ εἰς Νεοχώριον νῦν
τὰ λάβη.